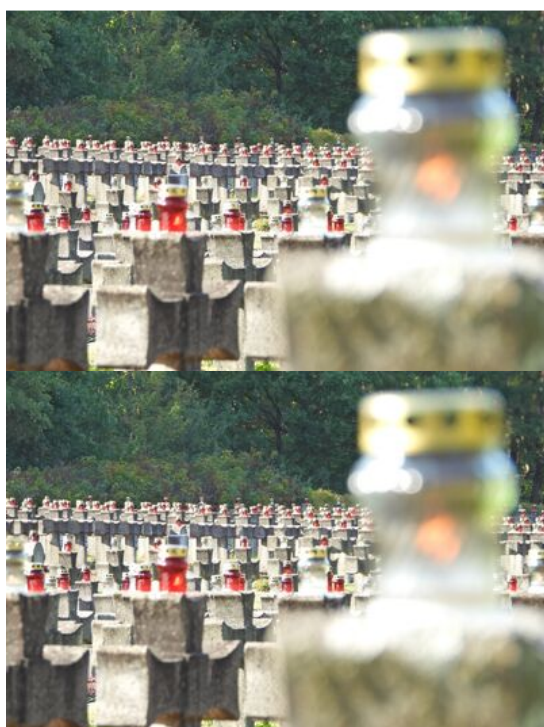

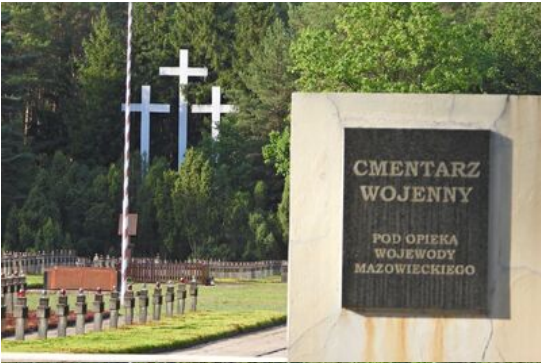
Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/77068,Uroczystosc-upamietniajaca-ofiary-egzekucji-w-Puszczy-Kampinoskiej-Palmiry-14-wr.html>
2022-10-04, 15:52

Uroczystość upamiętniająca ofiary egzekucji w Puszczy Kampinoskiej - Palmiry, 14 września 2019

Uroczystość patriotyczno-religijna w Palmirach z udziałem wiceprezesa IPN Mateusza Szpytmy

Msza św. pod przewodnictwem metropolity warszawskiego kard. Kazimierza Nycza, modlitwa ekumeniczna, Apel Pamięci oraz ceremonia złożenia wieńców to główne punkty uroczystości upamiętniających 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej oraz ofiary niemieckich egzekucji w Puszczy Kampinoskiej. W obchodach rocznicowych, które odbyły się 14 września 2019 r. na Cmentarzu-Mauzoleum w Palmirach wzięli udział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

Uroczystość uświetnili swoją obecnością m.in. kombatanci, posłowie i senatorowie, przedstawiciele władz państwowych, Wojska Polskiego oraz samorządu terytorialnego.

„Szli, potykając się o konary, z oczami przesłoniętymi opaskami, prowadzeni przez funkcjonariuszy SS i żandarmów. (...) Gdy dotarli na miejsce, ustawiano ich nad głębokimi dołami. Naprzeciwko stawał pluton egzekucyjny. I tylko później, już po wojnie, przy niektórych zwłokach odnajdywano karteczki z jednym, tylko jednym zdaniem, zapisanym w pośpiechu, nierównym pismem, krzywo, jakby

trwożnie: ROZSTRZELANY W PALMIRACH. (...) Hańba Waszym katom. Cześć Waszej pamięci” – wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma odczytał zgromadzonym list, wystosowany przez prezesa Instytutu dr. Jarosława Szarka.

Prezes IPN przypomniał w liście okoliczności egzekucji w Palmirach, które trwały tutaj od grudnia 1939 co najmniej do lipca 1941 roku i w wyniku których Niemcy wymordowali znaczną część elity Warszawy. Zapewnił w imieniu Instytutu Pamięci Narodowej, że ofiara ta nie poszła na marne i że nigdy nie zostanie zapomniana.

W uroczystościach na Cmentarzu-Mauzoleum w Palmirach udział wzięli: wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP minister Andrzej Dera, minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak, wojewoda mazowiecki Zdzisław Sipiera, dyrektor Kampinoskiego Parku Narodowego Mirosław Markowski, metropolita warszawski ks. kard. Kazimierz Nycz

W Palmirach spoczywa ok. dwóch tysięcy obywateli RP – Polaków i Żydów, głównie przedstawiciele inteligencji, zamordowanych przez Niemców w kilkudziesięciu masowych egzekucjach. Ginęli tu m.in. artyści, działacze społeczni i polityczni, urzędnicy, a potem również duchowni czy nauczyciele. Wielu z nich było mieszkańcami stolicy. W Palmirach Niemcy rozstrzelali m.in. marszałka Sejmu Macieja Rataja, jednego z przywódców polskich socjalistów Mieczysława Niedziałkowskiego, złotego medalistę olimpijskiego Janusza Kusocińskiego oraz pisarza i redaktora pierwszego konspiracyjnego pisma „Polska Żyje” Witolda Hulewicza.

„Na miejsce egzekucji palmirskich wybrano niewielką polanę, którą powiększono, wycinając stopniowo otaczającą ją drzewa. Ofiary – przeważnie byli to więźniowie z więzienia policji bezpieczeństwa na Pawiaku – przywożono do Palmir krytymi samochodami ciężarowymi, zazwyczaj w godzinach rannych.auta zatrzymywały się w pobliżu polany, skąd prowadzono skazańców grupami i ustawiano wzdłuż wykopanej mogiły. Egzekucji dokonywał pluton policji z broni maszynowej. Kolejną grupę ludzi rozstrzelowano w tym samym miejscu, tak aby ciała tworzyły kilka warstw. Zwłoki zasypywano, teren maskowano mchem i igliwem. Później sadzono tam również sosny”

Palmiry - miejsce masowych straceń artykuł dr Marii Wardzyńskiej

Mieszkańcy wsi Palmiry i Pocięcha oraz pracownicy służby leśnej, narażając życie, zbierali informacje o ofiarach i starali się oznaczyć teren egzekucji. Dzięki temu prace

ekshumacyjne rozpoczęto w tym miejscu zaraz po wojnie. Trzy betonowe krzyże, które tu postawiono, to symbol Golgoty i cierpienia ofiar. Ich dłuższe boczne ramiona mają przedstawiać rozwarłe ręce bezbronnego, rozstrzeliwanego człowieka.

13 czerwca 1999 r. papież Jan Paweł II beatyfikował w Warszawie 108 polskich męczenników – ofiar II wojny światowej. W ich gronie był duchowny zamordowany w Palmirach – ksiądz Zygmunt Sajna.

Instytut Pamięci Narodowej jest współorganizatorem uroczystości.

PLIKI DO POBRANIA

[Palmiry - miejsce masowych straceń artykuł dr Marii Wardzyńskiej \(pdf, 872.73 KB\) 11.09.2019 10:00](#)